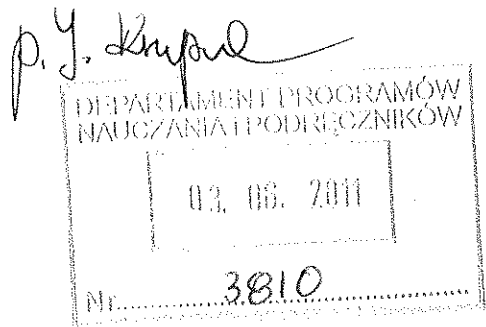

Mazowiecki Kurator Oświaty
Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa
BKO.531.2.133.2011.LA

Warszawa, dnia 31 maja 2011 roku

DPN
2.06.11
Lilia Jurek

Pani
Krystyna Szumilas
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Edukacji Narodowej

dotyczy: Rządowego programu wspierania w latach 2007-2009 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w publicznych szkołach i placówkach „Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach”

Szanowna Pani Minister,

w nawiązaniu do pisma nr DPN-2-JK-045-06/2011 w sprawie kontroli prawidłowości realizacji Rządowego programu wspierania w latach 2007-2009 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w publicznych szkołach i placówkach „Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach” informuję, że województwie mazowieckim z programu skorzystało 1065 szkół i placówek.

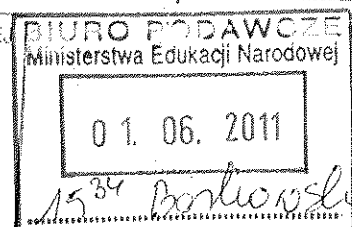
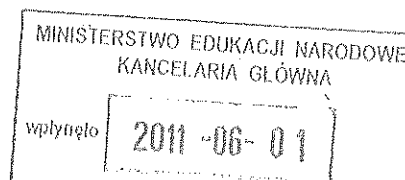
Wszystkie szkoły i placówki objęto ankietą elektroniczną w zakresie realizacji programu; ponadto w 131 z nich przeprowadzono kontrolę na miejscu (co stanowi 12,21 %). Metody pozyskiwania informacji to wywiad z dyrektorem szkoły/placówki oraz analiza dokumentacji szkolnej.

W wyniku przeprowadzonych w szkołach/placówkach kontroli należy stwierdzić, że osiągnięte zostały cele programu, tj.:

- nastąpiła poprawa bezpieczeństwa osób przebywających na terenie szkół i placówek
- zmniejszył się rozmiar zjawisk patologicznych w środowisku szkolnym
- monitoring przeciwdziała poczuciu bezradności społecznej
- kształtowane są aktywne postawy i odpowiedzialność obywatelska za bezpieczeństwo dzieci i młodzieży
- nastąpił wzrost wykrywalności sprawców czynów zagrażających bezpieczeństwu uczniów w szkołach i placówkach

W szkołach monitorowane są następujące miejsca:

- korytarze
- sale lekcyjne
- toalety
- szatnie
- wejścia do szkoły
- boiska szkolne
- teren wokół szkoły
- klatki schodowe
- korytarze

1534 Bartłomiej

– stołówki szkolne

Dyrektorzy szkół/placówek w następujący sposób ocenili funkcjonowanie monitoringu wizyjnego w ich szkole/placówce:

- poprawa bezpieczeństwa na terenie szkoły i placówki zarówno uczniów, jak i pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych
- wzmocnienie działań profilaktycznych realizowanych w społecznościach szkolnych
- zwiększenie bezpieczeństwa osób przebywających na terenie szkoły i w najbliższym otoczeniu
- zmniejszenie rozmiaru zjawisk patologicznych takich, jak: kradzieże, wymuszenia, zastraszania, pobicia, dewastacja mienia szkolnego, handel narkotykami czy palenie papierosów
- ograniczenie dostępu do szkół i placówek osobom nieuprawnionym
- obecność kamer w widoczny sposób mobilizuje uczniów i wychowanków do poprawnych zachowań
- znaczny wpływ na wzrost bezpieczeństwa uczniów i kulturę ich zachowania
- bardziej skuteczna współpraca szkoły ze służbami prewencji
- monitoring pełni funkcję profilaktyczną; minimalizuje zagrożenia, zapobiega dewastacji mienia, staje się „hamulcem” przed popełnianiem przez uczniów niepożądanych czynów, gdy mają świadomość, że są obserwowani
- zaobserwowano większe zdyscyplinowanie uczniów
- monitoring jest pomocny w rozwiązywaniu problemów, służy do wytypowania osób winnych zaistniałego zdarzenia
- nagrania z monitoringu posłużyły do wyjaśnienia spornych sytuacji
- system monitoringu służy do podejmowania działań interwencyjnych oraz jest wykorzystywany przez wychowawców do prezentowania dobrej praktyki zachowania uczniów
- zwiększyło się bezpieczeństwo w toaletach szkolnych, ponieważ kamery rejestrują wchodzących
- nastąpił widoczny spadek złego zachowania uczniów
- zmniejszyła się ilość incydentów przemocy, zachowań agresywnych
- kontrola osób wchodzących do budynku
- uczniowie kontrolują swoje zachowanie, szczególnie podczas przerw
- monitoring poprawił bezpieczeństwo wokół placówki
- skuteczność monitoringu potwierdzają badania ankietowe, przeprowadzane wśród uczniów oraz opinie rad pedagogicznych i rad rodziców

Szkoły/placówki podejmują następujące działania:

- wspieranie szkoły przez służby prewencyjne w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych poprzez prowadzenie zajęć warsztatowych dla uczniów na temat bezpieczeństwa uczniów, szkodliwości zażywania różnego rodzaju używek
- wprowadzanie innowacji pedagogicznych we współpracy z Policją na temat bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz profilaktyki uzależnień
- spotkanie z prokuratorem zajmującym się przestępczością nieletnich
- zgłaszanie do Policji prośby o interwencję w przypadku wagarów uczniów
- współpraca z Policją – patrole Policji np. w „Dniu Wiosny”
- przekazane przez służby prewencyjne poradniki dla uczniów dotyczące odpowiedzialności karnej za czyny zabronione
- udział służb prewencji w imprezach szkolnych

- prelekcje dla rodziców i uczniów, prowadzone przez służby prewencji
- udział szkół/placówek w ogólnopolskich akcjach poświęconych bezpieczeństwu
- systematyczne spotkania uczniów i rodziców z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, z dzielnicowym (np. warsztaty dla uczniów)
- rozmowy indywidualne przedstawicieli Policji z uczniami i rodzicami w miarę pojawiających się potrzeb
- pogadanki dla uczniów i rodziców na tematy związane z bezpieczeństwem, profilaktyką różnych zagrożeń prowadzone przez przedstawicieli Policji
- szkolenie rady pedagogicznej na temat zasad wykrywania substancji niebezpiecznych
- udział w konkursach organizowanych przez służby prewencyjne.

Skuteczność wprowadzenia monitoringu wizyjnego w zakresie:

- **poprawy ogólnego poziomu bezpieczeństwa w szkole/placówce** została oceniona w następujący sposób:
  - bardzo skuteczny: 46,56%
  - raczej skuteczny: 51,92%
  - ani skuteczny ani nieskuteczny: 0,76%
  - raczej nieskuteczny: 0,76%
  - całkowicie nieskuteczny: -
- **ochrony mienia szkolnego przed dewastacją** – została oceniona w następujący sposób:
  - bardzo skuteczny: 53,44%
  - raczej skuteczny: 44,27%
  - ani skuteczny ani nieskuteczny: 2,29%
  - raczej nieskuteczny: -
  - całkowicie nieskuteczny: -

Zalecenia MEN dotyczące:

- **oznaczenia budynków szkolnych tabliczkami informacyjnymi z napisem „obiekt monitorowany”** w skontrolowanych szkołach/placówkach zostały zrealizowane w następujący sposób:

TAK – 98,5%

NIE – 1,5 % (wskazane powody to m.in.: w trakcie realizacji – zamówiona tabliczka; monitoring jest rozbudowywany – po zakończeniu prac budynek zostanie oznaczony)

- **zgłoszenia szkolnego systemu monitoringu CCTV do najbliższej komendy Policji** w skontrolowanych szkołach/placówkach zostały zrealizowane w następujący sposób:

TAK – 97,71%

NIE – 2,29% (wskazane powody to m.in.: trwa modernizacja monitoringu, po jej zakończeniu monitoring zostanie zgłoszony do Policji; dyrektor uznał, że nie widzi takiej potrzeby)

- **umieszczania w statutach szkolnych zapisów o objęciu budynków i terenu szkolnego nadzorem kamer CCTV, w celu zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki** w skontrolowanych szkołach/placówkach zostały zrealizowane w następujący sposób:

TAK – 92,37%

NIE – 7,63% (wskazane powody to m.in.: rada pedagogiczna podjęła działania w zakresie określenia w programie wychowawczym zasad wykorzystania monitoringu, które zostaną zapisane po przeprowadzeniu konsultacji ze społecznością szkolną (rada rodziców, samorząd uczniowski); przygotowane zostały zmiany do statutu, do zatwierdzenia na najbliższym posiedzeniu rady pedagogicznej; przy nowelizacji statutu odpowiedni zapis zostanie zamieszczony; dyrektor szkoły nie widzi potrzeby zamieszczania takich zapisów w statucie)

W kontekście przestrzegania praw obywatelskich i praw dziecka zwrócono uwagę na:

– zabezpieczenie w szkołach materiału wizyjnego z nagrań przed dostępem osób nieuprawnionych

Dyrektorzy szkół/placówek wskazali następujący sposób zabezpieczania materiału wizyjnego z nagrań (dotyczy kontroli przeprowadzonych na miejscu):

- urządzenia znajdują się w oddzielnym pomieszczeniu, w specjalnej szafie, do której dostęp mają tylko uprawnione osoby
  - urządzenia znajdują się w oddzielnym pomieszczeniu, w którym znajduje się system alarmowy
  - stała obserwacja podglądu kamer przez wyznaczone osoby
  - systematyczne sprawdzanie funkcjonowania urządzeń
  - dostęp do pomieszczeń zabezpieczony hasłem, do którego dostęp mają tylko osoby wyznaczone przez dyrektora szkoły/placówki
  - zdarzenia istotne, zgrywane są na płyty CD i przechowywane u dyrektora szkoły
  - pomieszczenie jest zabezpieczone w żaluzje antywłamaniowe, czujniki elektroniczne włączające alarm i powiadamiające agencję ochrony oraz moduł GSM przekazujący sygnał do stacji monitorowania alarmów
- wyznaczenie przez dyrektora szkoły/placówki osób uprawnionych do obsługi systemu monitoringu wizyjnego i dostępu do tych nagrań**

Dyrektorzy szkół/placówek przekazali następujące informacje w zakresie zabezpieczania materiału wizyjnego z nagrań (dotyczy kontroli przeprowadzonych na miejscu):

- firma zewnętrzna
- firma ochroniarska, obsługująca monitoring
- dyrektor szkoły
- zastępca dyrektora szkoły
- sekretarz szkoły
- nauczyciel informatyki
- pedagog szkolny
- administrator sieci komputerowej
- pracownik administracji – informatyk
- woźny szkoły

W przypadku osób wyznaczonych przez dyrektora szkoły, część tych osób przeszła specjalistyczne szkolenia w zakresie operatora systemu monitoringu wizyjnego lub administratora (koordynatora) systemu monitoringu wizyjnego.

- wykorzystania materiału z nagrań w procedurze wychowawczej (ilość przypadków od momentu instalacji)

Dyrektorzy szkół/placówek przekazali następujące informacje w zakresie wykorzystania materiału w powyższym zakresie (dotyczy wszystkich szkół, objętych ankietą elektroniczną): 6376 przypadków wykorzystania materiałów z nagrań.

- wykorzystania materiału z nagrań dla potrzeb procedury karnej (ilość przypadków od momentu instalacji)

Dyrektorzy szkół/placówek przekazali następujące informacje w zakresie wykorzystania materiału w powyższym zakresie (dotyczy wszystkich szkół, objętych ankietą elektroniczną): 687 przypadków wykorzystania materiałów z nagrań.

- skargi zgłaszane dyrektorowi szkoły na ingerencję za pomocą systemu monitoringu na prawa obywatelskie (ilość przypadków od momentu instalacji)

Dyrektorzy szkół/placówek przekazali następujące informacje w zakresie wykorzystania materiału w powyższym zakresie (dotyczy wszystkich szkół, objętych ankietą elektroniczną): 8 przypadków wykorzystania materiałów z nagrań.

Dyrektorzy szkół zgłaszali następujące uwagi w zakresie funkcjonowania monitoringu wizyjnego:

- ilość kamer nie jest wystarczająca, aby w pełni monitorować teren w szkole i wokół niej
- potrzeba unowocześnienia systemu monitoringu wizyjnego w celu poprawy jakości obrazu
- potrzeba zainstalowania większej liczby kamer oraz urządzenia o większej rozdzielczości obrazu w celu zwiększenia skuteczności monitoringu wizyjnego
- skuteczność monitoringu byłaby większa, gdyby była możliwość zainstalowania urządzeń przenośnych; stałe miejsca kamer ograniczają kontrole zachowań uczniów.

Rządowy program wspierania w latach 2007-2009 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w publicznych szkołach i placówkach „Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach” przyczynił się w znaczący sposób do poprawy bezpieczeństwa osób przebywających na terenie szkół i placówek, a co za tym idzie do zmniejszenia rozmiarów zjawisk patologicznych w środowisku szkolnym.

W wyniku przeprowadzonych kontroli należy stwierdzić, że dyrektorzy szkół i placówek oświatowych dostrzegają ogromne korzyści wynikające z zainstalowania urządzeń monitorujących, wskazując monitoring jako skuteczne a zarazem najprostsze narzędzie w zakresie podniesienia bezpieczeństwa uczniów i wychowanków. Jednocześnie wskazują na nieustanne potrzeby szkół i placówek w tym zakresie.

potwierdzam

Mazowiecki Kurator Oświaty

Karol Semik